

22.3.2017

Viite: Lausuntopyyntö (LVM/1933/05/2016).

**LAUSUNTO:** Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskeva esiselvitys.

Suomen Tieyhdistys kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto kyseisessä asiassa.

Selvityksessä tarkastellaan, miten liikenteen ja viestinnän hallinnonalan viranomaistoiminnot voitaisiin uudistaa nykyistä tehokkaammaksi ja uuden toimintaympäristön tarpeet paremmin huomioivaksi kokonaisuudeksi. Esiselvitys koskee Liikennevirastoa, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafia ja Viestintävirastoa. Ilmatieteen laitos sisältyy selvitykseen siltä osin, kun sillä on liiketaloudellista toimintaa.

Tehdystä selvityksestä käy ilmi, että se on tehty vahvasti ajatuksella, että suunniteltu liikenneverkko- yhtiö olisi toteutunut. Selvitys oli liikenneviraston osalta hankalasti luettava, koska siitä ei käynyt itsenäisesti ilmi ne tehtävät, joita oltaisiin siirtämässä uuteen virastoon. Esiselvityksessä näihin tehtäviin viitataan vain tehtävillä, joita ”joita ei LIVE-selvityksessä esitetty siirtyviksi liikenneverkkoyhtiöön”. Liikenneviraston jakautuessa ehdotuksen myötä kahteen osaan tulisi tätä muutosta kuvata tarkemmin: mitkä tulevat olemaan väyläverkosta vastaavan viraston tehtävät ja mitkä uuden viraston tehtävät. Miten tämä muutos vaikuttaisi liikenneviraston nykyisiin tehtäviin? Olisi ollut hyvä, jos esiselvitys olisi päivitetty vastaamaan tilannetta, jossa liikenneverkkoyhtiötä ei tule.

Esiselvityksessä todetaan toimintaympäristön muutosten puoltavan toimintojen uudelleen tarkastelua mutta samalla todetaan, ettei tarkoituksena ole tehdä muutoksia virastojen tehtäviin. Uudistuksella olisi siis mahdollisuus tehostaa tukitoimintoja ja samalla vapauttaa asiantuntijoita hallinnollisten tehtävien hoitamiselta. Tämä vaikuttaa lähtökohtaisesti kannatettavalta. Ehdotetun muutoksen pontimena voisi olla kuvattua vahvemmin hyödyt ja mahdollisuudet, joita saadaan nimenomaa viranomaisen toimintojen yhdistämisellä. Tätä asiaa on varmasti selvitetty, mutta tässä esityksessä ei juurikaan esitetä lukuja tai kuvata tarkemmin saavutettavia hyötyjä, joten hyötyihin ei voi itse raporttia lukemalla ottaa kantaa.

Liitteessä 2 tuotiin esille mahdollisuus tuottaa liikenteenohjauksen palveluja yksityisten palveluntuottajien toimesta, mikä on jo melko yleistä muualla maailmassa. Tämä näkökulma ei kuitenkaan näkynyt varsinaisen esiselvityksen jatkotoimenpiteissä. Liikenteenohjaustoiminnot käsittävät paljon tehtäviä, jotka perinteisesti kuuluvat viranomaistahojen toimintakenttään. Toisaalta toiminnoissa on jo nykyisellään tehtäviä, joiden tekemiseen löytyisi osaamista markkinoilta. Virastouudistuksen yhteydessä olisi hyvä tarkastella vielä tarkemmin julkisen toimijan ja markkinatoimijoiden keskinäistä roolijakoa, aivan kuten liitteen 2 selvityksessä todetaan.

Nina Raitanen

toimitusjohtaja, Suomen Tieyhdistys